

Békés ügyek

10 éves a Körösvidéki Drámapedagógiai Társaság. Ebből az alkalomból nemzetközi tanácskozást és bemutató-sorozatot rendeznek Békéscsabán. A délföldi régió szakmai szervezetei ezenközben nagyszabású konferenciát készítenek elő. Téma: a tanulás esélyegyenlősége.

Ifjúságtörténet

Az Országos Gyermekek- és Ifjúsági Parlament (az OGYIP) Hírlevelében folytatásosan jelennek meg a rendszerváltás első éveit ifjúságmozgalmának történetére vonatkozó visszaemlékezések. Elfogultságuktól nem mentes, de az utókor számára mégis forrásértékű információk váltak hozzáférhetővé.

Megyei konferenciák

A Hajdú-Bihar megyei pedagógiai napok gazdag eseménysorozatában az igazgatással, a gyermekek egészségével, a művészeti neveléssel és az átmenetekkel összefüggő kérdések állnak a középpontban.

Nógrád megyében az intézményvezetés, a szakképzés, az értékek változása, a pedagógusszerepek alakulása a központi téma a hagyományos megyei pedagógiai napokon.

Szegeden a Megyei Közművelődési Intézet az ÁMK-k jövőjéről szervez konferenciát. „Alfa született?” a konferencia címe, mely utal az általános művelődési központok innovációja „alapító atyjának” *Vérszi János*nak a könyvére.

Lillafüred 2000-ben a „tanulási kudarcok” problémáit készül elemzés alá vonni.

Miről ír a Gesta?

A történelmi néven fiatal miskolci történészek alapítottak folyóiratot néhány

éve. A Miskolci Egyetem hallgatói önkormányzatának támogatásával hosszabb kényszerű szünet után immár a 3. évfolyam első száma látott napvilágot. Változatos tematika jelzi a szerzők sokoldalú érdeklődését, bizonyára az egyetemi műhelyek hangsúlyait is. A történelem „kezdeteit” vizsgálták a legtöbben (*Bereczki Ágnes* a La Magdeleine barlang domborműveit elemezte, *Buhály Attila* az uratui kultúra „szent lándzsáját” mutatja be, *Lenygel György* a felsőpaleolitikumról ír, *Szitka Szabolcs* az égitestekhez fűződő hiedelmekről és szokásokról foglalta össze kutatásait). A „történelmi toplistán” a reformkor a következő. *Fazekas Csaba* – ő egyben a szerkesztő is – unatkozó honatyák 1844-es rajzait mutatja be.

József Attila konferencia

A József Attila-kutatás jeles személyiségei adtak egymásnak találkoztat a Miskolci Egyetem az „Újraolvasó – József Attila” című országos konferencián. *Tamá*s Attilától *Szabolcsi Miklóson*, *Beney Zsuzsán* át *Kulcsár-Szabó Zoltánig*, *Tverdota Györgyig*, a házigazda *Kabdebó Lorántig* tart az előadók névsora.

Felhívás Táncháztörténelmi anyagok gyűjtésére

Az 1997-ben negyedszázados jubileumát ünneplő táncházmozgalom nemcsak a magyar kultúra egyik sajátos színfoltja, hanem egész Európában mintául szolgáló nemzeti hagyományokon alapuló közművelődési forma. A mozgalom indulása utáni első évtizedben a különböző társadalomtudományok képviselői, politikusok, művészek, közéleti személyiségek nagy érdeklődéssel kísérték, kutatták, tanulmányozták annak jelenségeit, belső törvényszerűségeit. A tudományos érdeklődés a nyolcvanas évek végére átmenetileg

lanyhult napjainkban azonban egyre többen keresik a mozgalom negyedszázados történetének dokumentumait, próbálják leírni és értelmezni egyes jelenségeit.

A kutatók és laikus érdeklődők azonban egyenlőre nélkülözik azt a szakgyűjteményt, ahol a táncházmozgalommal kapcsolatos dokumentáció, megjelent publikációk, illetve a mozgalom tárgyi emlékei egy helyen megtalálhatók lennének. Ma még kitartó és szívós munkával, a megfelelő anyagi és technikai háttér megteremtésével összegyűjthető ez az anyag. Ezért jött létre *Halmos Béla* kezdeményezésére és vezetésével a Magyar Művelődési Intézetben a Táncház Archívum, amely éppen ennek a szerteágazó anyaggyűjtésének, archiválásának és a majdani kutatásnak a bázisa lesz.

A táncházmozgalom történetének feldolgozásához és bemutatásához, az elvégzendő tudományos kutatásokhoz és a különböző publikációk elkészítéséhez a legkülönbözőbb típusú anyagokat kell összegyűjteni: Szöveges-grafikus anyagok (újságcikkek, könyvek, folyóiratok, tanulmányok, plakátok, szórólapok, meghívók, rendezvények programjai címlisták, levéltári anyag), fotók, hangzóanyagok, film- és videofelvételek és tárgyak (például hírességek jellegzetes használati tárgyai, ruhadarabjai, egyes hosszú ideig működő táncházak berendezési tárgyai, táncházas táborokban készült kézműves termékek, hangszerek, szobrok, rajzok, festmények, jellegzetes öltözékek és kiegészítők, stb.).

A fentiek értelmében tisztelettel kérjük tehát valamennyi táncházast határon innen és túl, hogy bocsássa a Táncház Archívum rendelkezésére a birtokában levő – a táncházmozgalom történetével bármilyen módon kapcsolatban álló – nélkülözhető dokumentumait és tárgyait, biztosítva ezzel az anyagok szakszerű további megőrzését és a szerzői jogi előírásoknak megfelelő használatát. Azokat a magánszemélyeket és intézményeket, akiknek birtokában olyan táncháztörténeti anyag van, amelyet nem tudnak eredetiben az Archívum rendelkezésére bocsátani, arra kérjük, hogy értesítsenek bennünket ezekről az anya-

gokról, hogy nyilvántartásba tudjuk venni.

Mindannyiuk közös érdeke, hogy a majdani kutatók és történétírók minél teljesebb képet tudjanak festeni a mozgalom valamennyi ágáról és résztvevőjéről. Különösen fontos ez a vidéki és határon túli anyag esetében, amely az Archívum eddig összegyűlt anyagából szinte teljesen hiányzik!

A küldeményeket és információkat a következő címeken és telefonokon várjuk:

Halmos Béla (az Archívum vezetője),
Juhász Katalin (munkatárs)

Táncház Archívum: Magyar Művelődési Intézet
1011 Budapest, Corvin tér 8.
Telefon: 201-3766/177 vagy 201-4492
(Népművészeti Főosztály)
Fax: 201-5164

Fekete István centenárium

A göllei születésű természetbarát-író emlékének gyereketelkődő és irodalmi, irodalmi nevelési tanácskozást szerveztek Dombóváron. Négy pályatársunk nyert díjat a 'Tuskevár mint nevelési színtér' című módszertani pályázaton.

Bibliotheca Comeniana

A Magyar Comenius Társaság fontos feladatának tekinti, hogy Comenius eszméinek, hagyományainak feltárására, a magyar nevelés és oktatás történetének kutatására ösztönözzön, s fórumot biztosítson a kutatási eredmények írásbeli publikálására is. Lehetőséget kíván nyújtani ahhoz, hogy a pedagógiai elmélet és gyakorlat továbbfejlesztése a történelmi fejlődés tapasztalataival szembeállítva, a múlt tanításainak, tanulságainak figyelembevételével minél sikeresebben, hatékonyabban történhessék.

A Társaság 'Bibliotheca Comeniana' című könyvsorozatának első kötete 1986-ban jelent meg, s az Orbis Pictus 1798 évi

kiadásának hasonmását adta az érdeklődők kezében. A 2. kötet (1988) a névadónak „A lelki tehetségek kiműveléséről” mondott beszédet közölte, továbbá művelődéstörténeti írásokat tartalmazott. A III. kötet „Comenius és Magyarország” címmel 1990-ben jelent meg *Comenius* írásaival, a Comenius-kutatásokról szóló beszámolókkal. A *Pampaedia* fordítása 1992-ben a 4. kötetként látott napvilágot, az 5. kötet pedig, amely az 1992-es jubileumi meg-emlékező ünnep tanulmányait tartalmazza „Comenius és a magyar művelődés” címmel, 1994-ben adták ki. A „Comenius és a sárospataki iskola” című 4. kötet 1997-ben jelent meg, a közölt írások egyrészt tájékoztatnak a neveléstörténeti kutatás újabb eredményeiről, másrészt elemzésekkel, visszaemlékezésekkel adnak képet a 140 éves sárospataki tanítóképző munkájáról.

A sorozat új, hetedik kötetében Comeniusnak három Patakon, a magyar iskola számára készített munkáját közlik latin nyelven és magyarul, *Bollók János* fordításában. Az „Artificii legendi et scribendi Tirocinium” című munkájában az olvasás-írás tanításának módszertanát fogalmazta meg rendkívül korszerűen a nagy nevelő. A „Vestibuli et Januae Linguarum Lucidarium” az 1658-ban, Nürnbergben megjelent Orbis Pictus első részének egyik előzetes változata. A Sárospatakon 1655-ben megjelent Schola Ludusból az előszót, az iskoláról szóló 4. és az akadémiáról szóló 5. részt, továbbá az 1657. évi amszterdami kiadás ajánlását tartalmazza még a kötet. A könyv második részében pedig tájékoztató ismertetést közölnek három munkával kapcsolatban. Az új kötetet is szívesen ajánlják az érdeklődőknek.

www.magyar.film.hu

A 31. Magyar Filmszemlére megjelent a magyar.film.hu elnevezésű honlap, hogy a világhálón élőben, az eseménnyel egyidőben tájékoztassa az érdeklődőket. A honlap a Szemle után is fennmaradt, hogy folyamatosan információkkal szolgálhasson

a magyar film életéről, forgatásokról, bemutatókról, pályázatokról stb. A szakmai részbe regisztráció által lehet eljutni, ez díjmentes. Itt a szakmának összegzik az információkat, de például itt van archiválva a szemleanyag is. A Fórum-rovatba a pedagógusok és diákjaik is bekapcsolódhatnak, és témát indíthatnak.

Levelezési cím: hugo@magyar.film.hu.

A honlap címe: www.magyar.film.hu

Felsőoktatási-, kutatási támogatások, ifjúsági programok

Magyar felsőoktatás:

<http://www.netstudio.hu/felsooktatás>

Felsőoktatási Pályázatok Irodája:

<http://www.fpi.hu/>

PHARE:

<http://www.prof.iif.hu/phare.html>

Országos Kiemelésű Társadalomtudományi Kutatások: <http://www.sztaki.hu/oktk>

National Science Foundation:

<http://www.nsf.gov/>

Pályázatok

A Sansz honlapja:

<http://www.lib.klte.hu/klte/students/sansz/>
2000. évi OTKA pályázatok kiírásai felelhetők a www.otka.hu honlapon.

Pályázati figyelés: <http://www.pafi.hu/>

Felsőoktatási pályázatok:

<http://www.prof.iif.hu/fpi/fpihp.htm>

Kardos László-díj

A kollégiumi pedagógusok több éves küzdelmei nyomán végre megszületett a népi kollégiumok legendás vezetőjéről el-

nevezett szakmai díj. Alapítói maguk a mai kollégiumi civil mozgalmak. A 2000. évi első, ünnepi alkalommal a vásárosnaményi *Szabó Istvánné*, a kaposvári *Terényi Zoltán* és a székesfehérvári *Vince István* vehette át a díjat.

Körösvidéki születésnap

Tíz éves fennállását ünnepelte a legrégebb vidéki drámatanári egyesület, a Körösvidéki Drámapedagógiai Társaság. Ma már három ország, Jugoszlávia, Románia és Magyarország határos régióira terjed ki a mozgalom szervező hatása. Az „ünnepeltet” Békéscsabán osztrák és angol szakemberek köszöntötték, s ez alkalommal került sor a millenniumi Weöres Sándor Gyermekszínházi Fesztivál megyei fordulójára is.

2001 az Olvasás Éve Magyarországon

A jövő év januárjában kezdődik és mintegy másfél éven át tart az Olvasás Éve elnevezésű programsorozat Magyarországon. A kampányt a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése kezdeményezte, angol példa alapján.

Átvilágították az oktatást

Az EU-csatlakozás után már nem kell tagdíjat fizetnünk az oktatási programokban való részvételért, – hangzott el Brüsszelben, ahol a tárgyalásokat előkészítő átvilágításnál ezúttal az oktatás került terítékre. A harmincegy átvizsgálható témakörből vélhetően ez az egyik legzökkenőmentesebb, hiszen jogharmonizációra gyakorlatilag nincs is szükség. Bár létezik EU-szintű célkitűzés – a tagországok közti oktatási kooperáció elősegítése és az európai dimenzió növelése –, a megvalósítást

állami keretek között hagyják, és nem kívánják beleszólni a tantervek vagy az intézményes formák kialakításába. Az EU részéről ismét elismerően szóltak a magyar oktatási rendszerrel, a tanszabadságról, az emberi és kisebbségi jogok kezeléséről az ágazatban, az alkalmazkodási képességről, – jelentette ki *Medgyes Péter* a Művelődési és Közoktatási Minisztérium helyettes államtitkára. Fontos cél a mobilitás, vagyis a hallgatók, illetve tanárok cseréje, a látókör szélesítése. Ezt szolgálja az a három oktatási program, amelyekben tavaly óta már hazánk is részt vesz: a szakképzést támogató Leonardo, a közép- és felsőoktatásra összpontosító Socrates és az iskolai intézményeken kívüli képzést segítő Youth for Europe (Fiatalok Európáért). E programokért a belépés után már nem kell tagdíjat fizetnünk, hiszen a finanszírozást a közös EU-költségvetésből oldják meg, amelyhez amúgy is hozzájárulunk majd.

VII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál

A Budapest Kongresszusi Központban csütörtökön nyílt meg a VII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál, melyen húsznál több ország képviselteti magát. Az április 23-áig tartó rendezvény díszvendége *Slawomir Mrozek* lengyel író.

www.korlanc.hu

Az Amerikai Egyesült Államok Környezetvédelmi Hivatala (US EPA) és a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium (KTM) egy kormányközi megállapodást kötöttek 1992-ben a magyarországi környezeti nevelés fejlesztését elősegítő közös programról. A cél a helyi közösségek bevonásával történő tanterv- és programfejlesztés, amelyek a helyi környezeti értékek megővésére, a nehézségek és problémák megelőzésére, megoldására irányulnak.